01/03/2022

Μεγάλη Σαρακοστή – Η άνοιξη της ζωής

/ Γνώμες

Γράφει ο Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου κ. Αμφιλόχιος

Μέσα στις πολεμικές ιαχές των καιρών μας, το πέπλο της αδικίας και του θανάτου που απειλητικά απλώνει τα δίκτυα του πάνω από την ανθρωπότητα η οποία, αδύναμη και ανύμπορη, αμήχανα παρακολουθεί την ανθρώπινη θηριωδία μιάς νέας παγκόσμιας ανθρωπιστικής κρίσης, θρηνώντας υποκριτικά

τα… «κατορθώματά» της, καθώς οι ισχυροί της γης ανακατεύουν, και πάλι, την τράπουλα του κόσμου, η Αγία μας Εκκλησία, καλεί όλους μας να συνοδοιπορήσουμε και να βιώσουμε την ομορφιά και το κάλλος της χαρμολύπης της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Της όμορφης αυτής περιόδου, η οποία μας καλεί να την ζήσουμε και να την χαρούμε ως περίοδο έντονης προσευχής, περισυλλογής, μετάνοιας, αυτοκριτικής, υπομονής, εγκράτειας, ταπείνωσης και σιωπής. Ως μία ευκαιρία, δηλαδή, να κατανοήσουμε ο καθένας μας το μέγεθος της δικής του ευθύνης για ο,τι συμβαίνει γύρω μας και ανάμεσα μας• την οικογένειά μας, τις συναναστροφές μας, τον τόπο μας, την κοινωνία μας, την Πατρίδα μας, τον κόσμο όλο. Για ό,τι μας τρομάζει, μας φοβίζει, μας προκαλεί άγχος, αγωνία, ανασφάλεια, απογοήτευση, αβεβαιότητα. Πολλοί μάλιστα από εμάς θεωρούμε αίτιο του κακού τον Θεό. Που είναι ο Θεός; Γιατί δεν απαντά στα αιτήματά μας; Μας εγκατέλειψε; ρωτούμε, καταλήγοντας σε πλανεμένες ερμηνείες και συμπεράσματα.

Ο άγιος Σωφρόνιος του Έσσεξ απαντά σε όλα αυτά τα υπαρξιακά μας ερωτήματα: «Συχνά ο Θεός, λέει ο άγιος Σωφρόνιος, δεν απαντά στις προσευχές μας. Σιωπά. Πολλοί εκλαμβάνουν τη σιωπή Του ως ένδειξη του ότι ο Θεός “δεν υπάρχει”, “πέθανε”. Αν όμως σκεφτόμαστε σε ποια θέση φέρνουμε το Θεό με τα πάθη μας, τότε θα βλέπαμε ότι Αυτός δεν έχει άλλη επιλογή, παρά μόνο να σιωπήσει. Ζητάμε από Αυτόν να μας υποστηρίξει στις αδικίες μας. Δεν μας ενοχοποιεί φανερά. Μας αφήνει να πορευτούμε στους πονηρούς δρόμους μας και να θερίσουμε τους καρπούς των προσωπικών μας αμαρτιών. Αν όμως στραφούμε προς Αυτόν με μετάνοια, τότε έρχεται γρήγορα, γρηγορότερα από όσο περιμέναμε.

Γνωρίζοντας τις ανάγκες μας, πολύ συχνά τις προλαμβάνει. Μόλις προφέρουμε στην προσευχή τα αιτήματά μας, που δικαιολογούνται με την πραγματικότητα της ζωής μας μέσα στον κόσμο, Αυτός ήδη τα έχει εκπληρώσει. Συνεπώς, η σιωπή του Θεού είναι απάντηση στις αδικίες μας η πιο εύγλωττη, η πιο ευγενική. Διώξαμε από τη ζωή μας το Θεό – Λόγο, τον λόγο του Θεού. Παραμελήσαμε το λόγο αυτό, και να! Θερίζουμε τις συνέπειες του έργου μας», καταλήγει ο άγιος Σωφρόνιος.

Είναι αλήθεια ότι η ζωή μας, δυστυχώς, πάσχει από την απουσία του Θεού. Από περιφρόνηση, από προσβολές του ονόματός Του, από σκληρότητα απέναντί Του. Πάσχει όμως και από μία πίστη ελλειπή, νοσηρή, κουτσουρεμένη. Από μία πίστη κομμένη και ραμμένη στα μέτρα μας. Γίναμε όλοι αυθεντίες και εναντιωθήκαμε• υψώσαμε το εγώ μας, στα κελεύσματα της Εκκλησίας. Κρίναμε και κατακρίναμε

τις αποφάσεις Της, αρνηθήκαμε τις προτροπές Της• πιστέψαμε στον εαυτό μας, παρα-δοθήκαμε στο θέλημά μας και όχι στο θέλημα του Θεού.

Σαν να θέλουμε να επιβάλλουμε στον Θεό και όχι να ακούσουμε τι Εκείνος θέλει από εμάς. Συνεπώς, όπως μας εξηγεί και ο άγιος Σωφρόνιος, εάν νιώθουμε την απουσία του Θεού από την ζωή μας, αίτιοι είμαστε εμείς που επιλέξαμε – αποφασίσαμε να Τον διώξουμε, να Τον εξορίσουμε από τον ορίζοντά της• που Τον θεωρήσαμε εμπόδιο στα σχέδια και τους προγαμματισμούς μας.

Ιδού η αξία, το νόημα και η σημασία της Μεγάλης Σαρακοστής. Έρχεται για να μας ελευθερώσει από τα δεινά και τις οδύνες της ζωής. Να μας λυτρώσει και ελαφρώσει από τα βάρη και τις αγωνίες μας. Καθώς, όπως θα πεί και ο π. Αλέξανδρος Σμέμαν, αποτελεί την προετοιμασία για τη δική μας “διάβαση”, το δικό μας “Πάσχα”, τη νέα μας εν Χριστώ ζωή. Ας δράξουμε, λοιπόν, την ευκαιρία αυτής της περιόδου και ας εργαστούμε ο καθένας μας στο εργαστήρι της ψυχής και της καρδιάς• αυξάνοντας τον πνευματικό αγώνα, καλλιεργώντας την καρδιακή προσευχή, την ειλικρινή μετάνοια, την τελωνική ταπείνωση, για να δυναμώσουμε στην ψυχή και το πνεύμα. Για να ελευθερωθούμε από τους ιούς της απιστίας και ολιγοπιστίας μας, οι οποίοι είναι ακόμα πιο επικίνδυνοι και από τους ιούς των σωματικών νόσων, καθώς δεν αρρωσταίνουν μόνον το σώμα, αλλά λαβώνουν και την ψυχή.

Να μην λησμονούμε στις προσευχές μας αλλά και στην φροντίδα και μέριμνά μας, τους εμπερίστατους και ανήμπορους συνανθρώπους μας, τους αδελφούς εκείνους που έχουν ανάγκες. Ιδιαιτέρως να στέψουμε προσευχητικά προς τον αδελφό Ουκρανικό λαό που, τόσο σκληρά και άδικα δοκιμάζεται• τους Έλληνες που ζουν εκεί και προς τους οικείους των ομογενείς μας, που σκοτώθηκαν κατά τον εν λόγω πόλεμο, ως και προς όλους τους αδικημένους και κατατρεγμένους.

Να τους στηρίζουμε στην πίστη και στις δυσκολίες και ανάγκες τους. Να ανοίξουν διάπλατα οι καρδιές. Να αντισταθούμε στο κακό. Να μετέχουμε στην πλούσια λατρευτική ζωή της περιόδου. Στα Μεγάλα Απόδειπνα, στις Προηγιασμένες Θείες Λειτουργίες, στους Χαιρετισμούς της Παναγίας μας, στα Ιερά Ευχέλαια, στους Κατανυκτικούς Εσπερινούς, στις Θείες Λειτουργίες. Για να ωφεληθούμε πνευματικά• για να βλέπουμε τα δικά μας λάθη χωρίς να κατακρίνουμε τον αδελφό μας. Για να γίνει αυτή η Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή απαρχή αγιασμού, μετάνοιας, φωτισμού, ανάτασης και ανάστασης από την κάτω προς την άνω Ιερουσαλήμ.